

Ex post hodnocení Strategického plánu Leader

1. Úvod

1.1. Název MAS: **MAS Sdružení Západní Krušnohoří, z.s.**

1.2. Datum podpisu Dohody se SZIF: 25.6.2009

1.3. Základní údaje:

	Původní stav*	Stav k 30. 6. 2015**
Počet obcí	32	36
Počet obyvatel	52 074	53 883
Rozloha MAS (km ²)***	650,30	740,72
Počet členů celkem	33	53
veřejný sektor	12	24
neveřejný sektor	21	29

* dle SPL předloženého k registraci Žádosti o realizaci SPL

** počty se vztahují k SPL 2007-2013, všechny hodnoty dále uvádějte ke dni 30.6.2015, případně lze zvolit pozdější datum, ale všechny údaje se musí vztahovat ke stejnému datu, počet obyvatel uvádějte k 31.12.2014

*** zaokrouhleno na 2 desetinná místa

2. Popis SPL, Fichí a rozpočtu

2.1. Složení SPL

2.1.1. Přehled cílů

- **Cíl 1:** dosažení přiměřeného rozvoje dynamiky zabezpečující pozitivní vývoj životní úrovně obyvatelstva – „chceme zde žít i pracovat, chceme aby zde mohly žít a pracovat i naše děti“.
- **Cíl 2:** zatraktivnění mikroregionu za účelem podpory a rozvoje cestovního ruchu a zvýšení jeho návštěvnosti – „rádi Vás u nás přivítáme“
- **Cíl 3:** zlepšení podmínek života pro obyvatele území působnosti MAS SZK – „aby se nám i našim dětem zde dobře žilo“
- **Cíl 4:** zlepšování úrovně občanské společnosti, dění na venkově, vzdělávání se pro budoucnost – chceme mít venkov živý“

2.1.2. Přehled priorit

- ⇒ **Priorita 1:**
Podpora a rozvoj malého a středního podnikání na místní úrovni, vč. zemědělství, lesnictví a vodního hospodářství
- ⇒ **Priorita 2:**
Podpora a rozvoj celoročního cestovního ruchu
- ⇒ **Priorita 3:**
Obnova technické a dopravní infrastruktury a ochrana životního prostředí

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

- ⇒ **Priorita 4:**
Zvýšení kvality a atraktivity bydlení v horských a podhorských obcích
- ⇒ **Priorita 5:**
Rozvoj lidských zdrojů, rovných příležitostí, místní společnosti a kultury

2.1.3. Přehled Fichí

- ⇒ **Fiche č. 1** - Modernizace zemědělských podniků (Hlavní opatření : I.1.1.1)
- ⇒ **Fiche č. 3** - Podpora cestovního ruchu (Hlavní opatření: III.1.3.2. – Ubytování, sport)
- ⇒ **Fiche č. 4** - Obnova a rozvoj vesnic (Hlavní opatření: III.2.1.1.)
- ⇒ **Fiche č. 5** - Občanské vybavení a služby (Hlavní opatření: III.2.1.2.)
- ⇒ **Fiche č. 6** - Vzdělávání a informace (Hlavní opatření: III.3.1.)
- ⇒ **Fiche č. 7** - Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova (Hlavní opatření: III.2.2.)
- ⇒ **Fiche č. 8** - Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje (Hlavní opatření III.1.2.)
- ⇒ **Fiche č. 9** - Diverzifikace činností nezemědělské povahy (Hlavní opatření: III.1.1.)

2.1.4. Přehled aktualizací SPL, k jakému datu byl SPL aktualizován (pouze významné změny – změny Fichí, monitorovacích indikátorů, priorit, cílů), popis změn

Aktualizace č. 1 – květen 2010 – byla zpracována na základě činnosti MAS, na základě průběžně získávaných zkušeností s realizací SPL od roku 2009 a na základě vývoje aktuálních potřeb. Aktualizace byla projednána veřejně na valné hromadě dne 17.6.2010 a zde byla také schválena.

Aktualizace č. 2 – květen 2011 - byla zpracována na základě činnosti MAS, na základě získaných zkušeností s realizací SPL od roku 2009 a na základě vývoje aktuálních potřeb. Aktualizace č. 2 SPL byla schválena Valnou hromadou MAS SZK dne 9.6.2011.

V rámci těchto aktualizací byly doplněny Fiche č. 8 a 9. Všechny Fiche jsou průběžně upravovány podle vývoje získávaných zkušeností. Jsou zejména upravována hodnotící kritéria. V rámci druhé aktualizace SPL byla provedena nová SWOT analýza, byly vytyčeny úkoly, které je třeba pro splnění SPL splnit. V aktualizovaných SPL jsou zaznamenány personální změny.

Aktualizace č.3 – červen 2012 - byla zpracována komunitním způsobem – průběžně projednávána na jednání orgánů MAS SZK, byla zveřejněna k připomínkování na webu MAS SZK, stejně jako výzva k doplnění zásobníku projektů. Upraveny monitorovací indikátory a aktualizovány dle monitoringu projektů rámci realizace SPL. Aktualizaci schválila valná hromada MAS SZK dne 27.června 2012.

MAS SZK
Sdružení Západní Krušnohoří

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

2.2. Předpokládaný rozpočet, skutečně čerpaný rozpočet (uvádějte výši dotace)

	% z rozpočtu (dle platného SPL)	% z rozpočtu (stav k 30.6.2015)*	Podané žádosti		Schválené žádosti**		Proplacené projekty***	
			ks	Kč	ks	Kč	ks	Kč
Fiche 1	8,29	15,28	29	10 905 772	23	8 543 391	23	8 543 391
Fiche 2	3,25	0	0		0	0	0	
Fiche 3	15	1,46	6	3 771 100	2	818 299	2	818 299
Fiche 4	26,67	29,21	15	20 809 549	13	16 331 492	13	16 331 492
Fiche 5	25	44,85	35	29 984 569	31	25 071 752	31	25 071 752
Fiche 6	4,88	0	1	900 000	0		0	
Fiche 7	3,25	7,94	11	4 723 905	11	4 438 722	11	4 438 722
Fiche 8		0,43	2	413 340	2	239 339	2	239 339
Fiche 9		0,83	4	732 600	2	463 000	2	463 000
Celkem		100	103	72 240 835	84	55 905 995	84	55 905 995

* % zaregistrovaných projektů z dané Fiche na SZIF

** jedná se o schválené žádosti SZIF, lze doplnit sloupeček a uvést i schválené žádosti ze strany MAS

***V případě průběžného financování uveďte obě ŽoP jako 1ks a součet vyplacených prostředků. Do poznámky uveďte, kolik projektů a v jaké výši ještě čeká na vyplacení.

Fichi č. 2 MZe zamítlo ještě před podepsáním Dohody (Mladý začínající zemědělec), místo této Fiche jsme alokaci ve stejné výši 3,25% přesunuli na Fichi č. 7.

Alokace pro Fichi č. 8 a 9 nebyla v původní SPL uvedena (jsou to nové Fiche, zařazené v roce 2011), při realizaci SPL se ukázalo, že není tak velký zájem o podporu cestovního ruchu, jak jsme předpokládali a tak se část nečerpaných peněz přesouvá do Fiche 8 a 9. Alokace bude stanovena podle zájmu.

2.3. Alokace

Stav k 30. 6. 2015	Celková alokace (Kč)	Alokace IV.1.2 (Kč)	Zazávazkováno IV.1.2 (Kč)*	Proplaceno IV.1.2 (Kč)*
2008	0			0
2009	14 760 907	12 266 963	6 894 285	6 894 285
2010	15 182 900	12 742 385	11 608 934	11 608 934
2011	14 797 113	12 298 426	10 874 974	10 874 974
2012	14 402 416	12 136 548	17 432 908	17 432 908
2013	10 518 778	8 571 139	7 027 560	7 027 560
2014	-	-	550 000	550 000
Celkem	69 662 114	58 015 461	54 388 661	54 388 661

* vztahováno na projekty zaregistrované v daném roce

2.4. Výzvy

	Fiche 1	Fiche 2	Fiche 3	Fiche 4	Fiche 5	Fiche 6	Fiche 7	Fiche 8	Fiche 9
1.výzva (12.8. – 9.9.2009)	x		x	x	x				
2.výzva (21.12.2009 – 22.1.2010)	x		x		x		x		
3.výzva (1.4 – 14.5.2010)	x		x	x			x		
4.výzva (20.8 – 28.9.2010)	x				x	x			
5.výzva (22.11.2010 - 11.1.2011)	x		x	x	x				
6.výzva (21.4. – 13.5.2011)	x							x	x
7.výzva (5.12.2011 – 9.1.2012)			x		x	x	x	x	
8.výzva (21.8. – 19.9.2012)	x		x	x	x	x	x	x	x
9.výzva (19.12.2012 – 23.1.2013)	x		x	x	x	x	x	x	x
10.výzva (11.4. – 7.5.2013)			x		x	x		x	x
11.výzva (20.12.2013 – 29.1.2014)	x		x	x	x	x		x	x

Křížkem, jsou označeny Fiche, které byly v dané výzvě vyhlášeny.

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí

3. Metodický přístup

3.1. Pracovní tým (uvedte, zda se jedná o pracovníky MAS či externí dodavatele –jméno, pozice/funkce, název organizace, změny složení v průběhu realizace)

Jméno	Pozice/funkce	Název organizace	Změny složení v průběhu realizace
Hana Dufková	Ředitelka, předsedkyně Výkonného výboru MAS SZK, z.s.	MAS SZK, z.s.	
Jiří Drechsler	Projektový manažer + správce webu	MAS SZK, z.s.	
Ladislava Dolejšková	Projektový manažer, člen Programového výboru MAS SZK, z.s.	MAS SZK, z.s.	
Anežka Ješinová	Administrativní pracovnice	MAS SZK, z.s.	
Kateřina Stratinská	Projektový manažer, člen Výběrové komise MAS SZK, z.s.	MAS SZK, z.s.	
Hana Hrošková	účetní	MAS SZK, z.s.	
Ing. Jaroslav Brožka	člen Výběrové komise a Výkonného výboru MAS SZK, z.s.	Okresní agrární komora Chomutov	
Adolf Loos	člen Výkonného výboru a Programového výboru MAS SZK, z.s.		
Ing. Petr Šmíd	člen Výběrové komise a Výkonného výboru MAS SZK, z.s.	Obec Hrušovany	
Bc. Václav Hora	člen Výběrové komise a Výkonného výboru MAS SZK, z.s.	Obec Vrskmaň	
Jiří Král	člen Výběrové komise MAS SZK, z.s.		
Jiří Bednář	člen Programového výboru MAS SZK, z.s.		člen Výběrové komise MAS SZK, z.s.,
Iveta Rabasová Houřová	člen Programového výboru MAS SZK, z.s.	Obec Blatno	
Jitka Gavidunová	člen Výběrové komise	Město Vejprty	

	MAS SZK, z.s.		
Petr Škuta	člen Revizní komise a Programového výboru MAS SZK, z.s.	Sady a školky Jirkov spol. s r.o.	
Ing. Blanka Hvozdová	člen Revizní komise a Programového výboru MAS SZK, z.s.	Obec Vysoká Pec	
Jana Bošínová	člen Revizní komise MAS SZK, z.s.		
Milan Živný	člen Monitorovací výboru MAS SZK, z.s.	Obec Droužkovice	
Soňa Kališová	člen Monitorovací výboru MAS SZK, z.s.	Obec Křimov	
Ing. František Vohralík	člen Monitorovací výboru MAS SZK, z.s.	Městské lesy Chomutov	
Pavel Ašenbrener	člen Programového výboru MAS SZK, z.s.	Obec Otvice	
Bc. Miroslav Bělský	člen Programového výboru MAS SZK, z.s.	Obec Místo	

3.2. Zdroje údajů pro monitoring (sběr dat, dotazníky, rozhovory, kritéria pro výběr vzorků apod.)

Monitorování strategického plánu LEADER probíhá průběžně. Průběžné hodnocení je prováděno na základě analýzy dat a informací, které byly shromažďovány pracovníky MAS z různých zdrojů, nejčastěji zpracováním dat z monitoringu a z práce z terénu.

Zdroje dat a informací jsou následující:

- *Podpořené a zrealizované projekty v rámci SPL* – projekty se staly zásadním zdrojem informací pro hodnocení výstupů a výsledků (monitorovacích indikátorů)
- *Rozhovory* – zásadní částí práce MAS je práce s klienty, tj. žadateli a příjemci podpory, se členy MAS. Podněty získávané při běžné práci MAS jsou zaznamenávány, při jednáních orgánů MAS projednávány a následně podle jejich vhodnosti implementaci do SPL.
- *Semináře* – MAS pořádá vzdělávací akce, během kterých dostává podněty
- *Setkávání*
- *Spolupráce s jinými MAS*

Sdružení Západní Krušnohoří

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

3.3. Monitorovací indikátory

Monitorovací indikátor	Plánovaná hodnota dle původního SPL	Plánovaná hodnota dle platného SPL	Dosažené hodnoty k 30.6.2015	% dosažení cílové hodnoty
Počet nových nebo obnovených budov	15	18	30	167
Počet nových strojů nebo technologií celkem F1+F4	3	8	27	338
Počet podaných projektů	67	85	110	129
Počet projektů podaných FO	16	20	22	110
Počet podpořených žadatelů FO	9	10	17	170
Počet projektů, které podporují spolkové aktivity na venkově	10	15	23	153
Počet podpořených spolků	10	12	10	83
Úspěšnost realizace projektů, u nichž byly podepsány Dohody	neh.	65%	76,36%	117
Počet nových nebo obnovených prvků cestovního ruchu (ubytovací zařízení, půjčovny, sportoviště)	1	4	28	700
Počet nových nebo obnovených prvků technické infrastruktury	8	10	12	120
Počet nových nebo obnovených dětských hřišť, sportovišť	1	4	6	150
Počet obnovených památek	6	10	17	170
Počet vzdělávacích akcí	1	10	12	120
Počet podpořených osob	17	50	468	936

3.4. Hodnotící otázky (v této části uveďte jen výčet hodnotících otázek)

3.4.1. Povinné hodnotící otázky

**Do jaké míry přispěla podpora k budování místních kapacit pro zaměstnanost a diverzifikaci?
Do jaké míry přispěla podpora k dosažení cílů místní strategie?**

Do jaké míry byl implementován přístup LEADER ?

Do jaké míry přispěla implementace přístupu LEADER ke zlepšení místní správy?

3.5. Způsob zodpovězení hodnotících otázek

Zdroje informací pro zodpovězení výše uvedených otázek:

- Strategický plán Leader, jeho aktualizace, přehled a dokumentace Fichí, monitorovací zprávy
- Dokumentace projektů
- Řízené rozhovory s managementem MAS a zpracovateli SPL.
- Šetření na místě realizace vybraných projektů, rozhovory s příjemci pomoci

4. Odpovědi na hodnotící otázky

4.1. Otázka č. 1:

Do jaké míry přispěla podpora k budování místních kapacit pro zaměstnanost a diverzifikaci ?

4.1.1 Analýza dat a dalších ukazatelů

V rámci analýzy provedené k zodpovězení této otázky jsme prověřili všechny projekty, které byly v průběhu hodnoceného období (2007 – 2013) přijaty a realizovány v rámci IV.1.2 (celkem 84 projektů), s cílem zjistit a verifikovat počet nově vytvořených pracovních míst, které vznikly v přímé souvislosti s jejich realizací.

Ústecký region, v jehož území MAS SZK působí, patří k hospodářsky problémovým regionům definovaným v příloze usnesení vlády ČR č. 344 ze dne 15. května 2013 ke Strategii regionálního rozvoje ČR 2014-2020. Jedním z hlavních důvodů jeho zařazení do této skupiny je vysoká nezaměstnanost a nízká kvalifikační struktura zdejšího obyvatelstva způsobena strukturálními změnami v oblasti průmyslu, ale i zemědělství v období po roce 1989. Podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu Ústeckého kraje k 30.6.2015 byl 9.40 % (celorepublikový průměr k stejnému datu 6.2 %), na Chomutovsku, kde se nachází území MAS byla tato hodnota ještě nižší (10%). Dalším důležitým faktorem s vlivem na vývoj ekonomiky a zaměstnanosti na území MAS je i struktura, velikost a právní forma zdejších podnikatelských subjektů a především v jejich účasti na realizaci projektů v rámci SPL. Největší podíl podpořených projektů realizovali drobní zemědělci popř. – živnostníci řemeslníci a poskytovatelé služeb. Další významnější skupinou byly obce a neziskové organizace. Podnikatelské subjekty, převážně fyzické osoby zajišťují ve většině případů své ekonomické aktivity sami nebo s pomocí členů rodiny a své potřeby na rozšíření výroby většinou řeší zvyšováním produktivity práce prostřednictvím modernizace technologie a zvýšením objemu své vlastní práce. Pro tyto malé zemědělské i nezemědělské podnikatele je zřizování nových pracovních míst velmi nákladově náročné a neefektivní. Dalším důvodem je nízká nabídka kvalifikovaných a spolehlivých pracovníků na trhu práce a velmi přísná pravidla na udržitelnost nově vytvořených pracovních míst po ukončení projektu.

4.1.2 Odpověď na hodnotící otázku

Největší podíl podpořených projektů realizovali drobní zemědělci popř. – živnostníci řemeslníci a poskytovatelé služeb. Další významnější skupinou byly obce a neziskové organizace. Podnikatelské subjekty, převážně fyzické osoby zajišťují ve většině případů své ekonomické aktivity samy nebo s pomocí členů rodiny a své potřeby na rozšíření výroby většinou řeší zvyšováním produktivity práce prostřednictvím modernizace technologie a zvýšením objemu své vlastní práce. Pro tyto malé zemědělské i nezemědělské

podnikatele je zřizování nových pracovních míst velmi nákladově náročné a neefektivní. Dalším důvodem je nízká nabídka kvalifikovaných a spolehlivých pracovníků na trhu práce a velmi přísná pravidla na udržitelnost nově vytvořených pracovních míst po ukončení projektu.

Podpora poskytnutá z PRV, IV.1.2. podnikatelům zemědělcům i nezemědělcům jednoznačně přispěla k stabilizaci místních kapacit a zachování stávajících pracovních míst. Přestože v rámci realizovaných projektů nebylo vytvořeno žádné nové pracovní místo, bylo podpořeno celkem 17 žadatelů – drobných venkovských podnikatelů (převážně zemědělců), kteří pořídili 27 nových strojů a technologií. Tři realizované projekty z nezemědělské oblasti přispěly k diverzifikaci ekonomických aktivit (truhlárna, kadeřnické služby, zpracování dřeva). Hodnocení realizovaných projektů, jejich výstupů a výsledků ukázalo výrazný dopad na výkonnost a především konkurenceschopnost podpořených podnikatelských subjektů.

4.2 Otázka č. 2

Do jaké míry přispěla podpora k dosažení cílů místní strategie?

4.2.1 Analýza dat a dalších ukazatelů

Základním zdrojem dat pro zodpovězení této otázky byl schválený Strategický plán Leader (SPL), jeho doplňky, přehled Fichí, monitorovací zprávy, rozhovory s managementem MAS a zpracovateli SPL.

4.2.2 Odpověď na hodnotící otázku

Cíle místní strategie byly formulovány na základě intervenční logiky a osvědčených postupů projektového cyklu (metoda logického rámce, teorie změny). Dobře zpracovaný SPL, který na základě hodnocení území z hlediska jeho potenciálu a zdrojů (lidských, finančních, ekonomických a dalších – např. regionální tradice, krajové speciality apod.) a jasné vize formuloval strategické cíle a pro jejich plnění stanovil konkrétní priority a opatření. Z nich vyplynulo celkové zaměření SPL na využití existujícího potenciálu území ve prospěch obyvatel, při respektování principů trvale udržitelného rozvoje a zachování rovných příležitostí prostřednictvím rozvoje malého a středního podnikání, podpory rozvoje cestovního ruchu, vytváření podmínek pro ochranu a zlepšování životního prostředí a ochranu kulturního dědictví, vytvářením předpokladů pro zkvalitňování životních podmínek obyvatel. Akcentován je i rozvoj lidských zdrojů vzděláváním lidí a kultivace místního společenství. Nástrojem pro naplnění stanovených cílů a priorit byly fiche, v kterých byly nastaveny konkrétní parametry a podmínky financování.

Vyhodnocení výsledků projektů realizovaných v rámci jednotlivých fichí prostřednictvím porovnání plánovaných a dosažených hodnot monitorovacích indikátorů potvrdilo, že všechny čtyři stanovené cíle (růst životní úrovně lidí, podpora cestovního ruchu, obnova technické a dopravní infrastruktury, rozvoj lidských zdrojů a místní společnosti) se podařilo naplnit.

4.3. Otázka č. 3

Do jaké míry byl implementován přístup LEADER ?

4.3.1 Analýza dat a dalších ukazatelů

Hlavním zdrojem informací pro zodpovězení této otázky byly všechny strategické dokumenty a zapojení všech venkovských aktérů do jejich tvorby a zejména pravidelné práce s nimi, základní dokumenty MAS a jejich orgánů dokumentace jednotlivých projektů a aktivit z hlediska zapojení jednotlivých sektorů do řešení problémů území a přístupů k hledání nových cest (inovativnost). Úroveň výměny zkušeností

s dalšími MAS a výsledky společných projektů byly posouzeny na základě záznamů a dokumentace společných akcí a výsledků společných projektů.

4.3.2 Odpověď na hodnotící otázku

Zapojení místní komunity do tvorby SPL a jeho následné realizace patří k základním inovačním prvkům práce MAS. Další významnou změnou jsou netradiční způsoby řízení, které v tomto směru v dané oblasti představují zejména seznamování všech složek místního partnerství s jednotlivými etapami při zpracování dokumentů. Vlastní zpracování těchto dokumentů předchází seznámení veřejnosti se záměrem zpracování daného dokumentu a získání názoru veřejnosti na konkrétní problém i návrhů veřejnosti na způsob řešení problému či problémů řešených v konkrétním dokumentu. Zpracovatelé dokumentů jsou sami členy MAS a žijí v dané oblasti a mají k oblasti osobní vztah. Významnou roli hraje veřejné projednávání i schvalování jak samotných rozvojových dokumentů, tak následně i výběr jednotlivých aktivit, které MAS bude prostřednictvím realizace SPL podporovat (projekty konečných žadatelů). Neméně významným inovačním prvkem je předpoklad zajištění rovných příležitostí a udržitelného rozvoje při činnosti MAS SZK i realizace SPL. V průběhu realizace SPL MAS zajišťovala informování veřejnosti formou internetových stránek, tiskových materiálů i spoluprací s informačními centry členských obcí. Pro zvýšení účinnosti a dopadů informací byly jednotlivé výstupy strukturovány podle jejich určení pro příslušné cílové skupiny. V průběhu celého hodnoceného období aplikovala MAS sebehodnocení, jehož hlavním cílem bylo sledovat průběžně postup realizace prostřednictvím měřitelných indikátorů podle jednotlivých fichí (2 x ročně, vždy v červnu a prosinci). Zjištěné závěry byly následně projednávány v orgánech MAS a přijatá opatření promítnuta do celkem třech aktualizací SPL. Monitorovací indikátory byly ověřovány na základě předběžných žádostí o proplacení podávaná příjemci pomoci, kontrolou na místě realizace, analýzou dokumentace projektů. Díky společné práci veřejných a soukromých subjektů, tvořících partnerskou základnu MAS (v poměru daném platnými Pravidly) byly vytvářeny podmínky pro víceodvětvové navrhování a provádění strategie. Přestože se v některých případech podařilo propojit různé typy aktivit např. investiční projekty se vzdělávacími akcemi apod., je nutné konstatovat, že tento princip bude v příštím období vyžadovat důslednější pozornost a zaměření na konkrétní problémy.

MAS SZK již od začátku realizace SPL poměrně nadstandardně rozvíjela spolupráci s řadou partnerských organizací na regionální, nadregionální i mezinárodní úrovni. V průběhu sledovaného období realizovala MAS SZK spolu s MAS Šluknovsko a MAS Český les společný projekt „Původ a značka: náš region“ a mezinárodní projekt „Mléko a med pro naše zdraví“ se zahraničním partnerem MAS LEV Levoča ze Slovenské republiky. MAS SZK působila rovněž velmi aktivně v oblasti síťování – výměny zkušeností; iniciovala a organizačně zajišťovala vzájemnou spolupráci místních akčních skupin Ústeckého kraje. Společné pracovní schůzky, semináře a workshopy významně přispěly k zvýšení organizační i odborné kapacity pracovníků všech partnerských MAS a posílení vzájemné důvěry, vytváření dlouhodobých struktur pro sdílení zkušeností a odborných znalostí. Vzájemná spolupráce vyústila v realizaci společného projektu „Vzájemným sdílením zkušeností k úspěšné implementaci Strategie komunitně vedeného místního rozvoje“. Cílem společného projektu, kterého se účastnilo 9 MAS Ústeckého kraje a MAS SZK plnila úlohu koordinační MAS, bylo posílení vzájemné spolupráce v oblasti monitoringu a evaluace.

Implementace principů Leader byla do práce MAS zajišťována systematicky ve všech etapách realizace SPL. Princip zdola-nahoru byl důsledně aplikován prostřednictvím účasti veřejnosti na tvorbě i realizaci SPL (komunitní projednávání). Díky přístupu zdola a zapojení místních aktérů jsou posilovány místní lidské zdroje a sounáležitost lidí s místem, kde žijí. Zapojení místní komunity do tvorby SPL a jeho

následné realizace patří k základním inovačním prvkům práce MAS. Přestože MAS SPL usiloval v průběhu hodnoceného území o uplatnění víceodvětvového provádění SPL, bude tomuto důležitému principu nezbytné věnovat v příštím období zvýšenou pozornost. Velmi dobrých výsledků dosáhla MAS SZK v oblasti síťování, zejména při výměně zkušeností s dalšími subjekty pracujícími metodou Leader a při realizaci projektů spolupráce na regionální, národní i mezinárodní úrovni.

4.4 Otázka č. 4

Do jaké míry přispěla implementace přístupu LEADER ke zlepšení místní správy?

4.4.1 Analýza dat a dalších ukazatelů

K zodpovězení této otázky jsme využili především klíčový strategický dokument území - Strategický plán Leader (SPL), jeho aktualizace, rozhovory s managementem MAS a zpracovateli SPL i členy orgánů MAS.

4.4.2 Odpověď na hodnotící otázku

Vzájemnou spoluprací mezi místními samosprávami, neziskovými organizacemi a místními podnikatelskými subjekty se podařilo efektivněji využít vynakládané finanční prostředky na různé typy činností – např. projekty na podporu vzdělávání (společné využití vybavených prostor a pořízené techniky pro vzdělávání různých cílových skupin), projekty na podporu environmentální výchovy jak dětí, tak i dospělé populace (společné projekty školských zařízení, neziskových organizací i místních samospráv), projekty k podpoře turistického ruchu (spolupráce majitelů historických památek s neziskovými organizacemi a jejich společné projekty pro zatraktivnění památek a zvýšení návštěvnosti, propagaci).

K tomu byla do SPL začleněna i podpora neinvestičních „měkkých“ aktivit zaměřených na posilování kapacity místního partnerství, připravenosti a schopnosti zpracovávat a realizovat záměry v oblasti rozvoje venkova, a to zejména semináře pro zpracovatele projektů, žadatele o dotaci, veřejnosti k podpoře počítačové gramotnosti, exkurze k již existujícím a funkčním MAS apod.

Ke zlepšení místní správy přispívala také úzká spolupráce místních samospráv s neziskovými organizacemi, ale i podnikatelskými subjekty a využití této spolupráce jak při samotném rozvoji a propagaci měst a obcí, tak služeb poskytovaných NNO např. v oblasti sociální péče, v prevenci kriminality, společné zlepšování nabídek volnočasových aktivit dětí a mládeže v obcích apod.

Činnost místní akční skupiny výrazně přispěla k zlepšování místní správy podporou úzké spolupráce místních samospráv s neziskovými organizacemi, ale i podnikatelskými subjekty zejména v oblasti vzdělávání, propagace území, ale i v oblasti sociální péče, v prevenci kriminality, společné zlepšování nabídek volnočasových aktivit dětí a mládeže v obcích apod.

5. Závěry a doporučení

5.1 Soulad použitých monitorovacích indikátorů se sledovanými prioritami a cíli, rovnováha mezi Fichemi a SPL

Cíle místní strategie byly stanoveny na základě analýzy problémů a potřeb ve vazbě na potenciál území. Na základě toho byly stanoveny priority a dále i opatření (Fiche) v rámci kterých byly vypisovány výzvy pro žadatele o podporu svých projektů. V rámci stanovených Fichí byly stanoveny měřitelné indikátory umožňující průběžné sledování (monitoring) úspěšnosti dosahování stanovených cílů. V průběhu realizace se ukázalo, že Fiche, stanovené na začátku období nemohou být v žádném případě považovány za dogma a

že je nezbytné v rámci průběžných hodnocení realizace SPL operativně reagovat na měnící a vyvíjející se potřeby území a jejich obyvatel. Z tohoto důvodu byl SPL dvakrát aktualizován zejména co se týče struktury Fichí a objemu finančních prostředků pro realizaci projektů. V souvislosti s tím byly logicky upraveny i monitorovací indikátory. Důležité je, že všechny aktualizace probíhaly „pod veřejnou kontrolou“ a byly přijaty v rámci komunitního projednávání SPL.

Na základě uvedených faktů lze konstatovat, že použité monitorovací indikátory jsou v souladu se stanovenými cíly, prioritami a opatřeními (Fichemi) k jejich dosažení.

5.2. Míra dosažení cílů

Vyhodnocení výsledků projektů realizovaných v rámci jednotlivých fichí prostřednictvím porovnání plánovaných a dosažených hodnot monitorovacích indikátorů potvrdilo že všechny čtyři stanovené cíle (růst životní úrovně lidí, podpora cestovního ruchu, obnova technické a dopravní infrastruktury, rozvoj lidských zdrojů a místní společnosti) se podařilo naplnit.

5.3. Doporučení na základě výsledků hodnocení

Provedené hodnocení bylo zaměřeno na Strategický plán Leader MAS Sdružení Západní Krušnohoří, který byl realizován v období 2007-2013. Níže uvedená doporučení se týkají již nového programového období 2014-2020, ve kterém bude MAS SZK nositelem Integrovaného nástroje Komunitně vedený místní rozvoj, který bude uplatňován prostřednictvím Strategie komunitně řízeného místního rozvoje (SCLLD). Doporučení, zpracovaná na základě hodnocení SPL realizovaného v programovém období 2007-2013 jsou tedy určena pro nové programové období 2014-2020, ve kterém bude MAS podporovat rozvoj území prostřednictvím SCLLD, která je dokonalejší a propracovanější obdobou Strategického plánu Leader.

Doporučení

1. Pro hodnocení realizace SCLLD použít kvalitativní metody a techniky, které jsou pro oblast socioekonomického vývoje nevhodnější, jedná se zejména o participativní evaluaci doplněnou, tam kde jsou k dispozici konkrétní data o některé kvalitativní metody.
2. Základním kamenem evaluace realizace SCLLD musí být dobře formulované evaluační úkoly a pro ně stanovené evaluační otázky. Úkoly i otázky musí vycházet z kontextu strategie a následné plánovací činnosti při její realizaci a konzultací se zainteresovanými subjekty. Teprve po formulaci otázek a na základě jejich charakteru budou zvoleny evaluační metody a techniky odpovídající cílům a záměrům evaluace.
3. Evaluaci zaměřit především na oblast dopadů: Jaký dopad měla intervence na život lidí na území MAS? Jakým způsobem přispěla k zvýšení využití všech složek potenciálu území (sociálních, ekonomických, environmentálních)? Jaká je udržitelnost dosažených výsledků? Odpovědi na otázky je nutno doložit konkrétními kvantitativními i kvalitativními údaji.
4. Pro zajištění objektivnosti evaluací důsledně aplikovat tzv. triangulaci metod, tj. zajistit ověření daného zjištění různými evaluačními metodami a formami. Účelem aplikování kombinace různých metod je získat co nejobektivnější pohled na analyzované souvislosti.
5. Posoudit, identifikovat a analyzovat stávající evaluační schopnosti a kompetence managementu MAS a stanovit zásady jejich dalšího vzdělávání
6. Vytvořit závazný postup pro sdílení informací, zveřejňování evaluačních výstupů a zajišťování zpětné vazby, jak na úrovni území, tak od řídicích orgánů PRV a dalších operačních programů

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

7. Zvýšit publicitu a dostupnost výsledků evaluací pro širokou veřejnost s cílem získání široké veřejné podpory.

8. Posílit úlohu komunitního přístupu k celému evaluačnímu procesu, od získávání informací až po formulaci evaluačních závěrů a zejména doporučení pro aktualizaci SCLLD. V rámci místního území existuje řada problémů, které se v průběhu času dynamicky mění a vyvíjí a výsledky evaluací musí být transparentní a přístupné pro cílovou skupinu, tj. pro obyvatele území a všech aktérů, kteří v něm působí.

Zpracoval: Ing. Emil Machálek, CSc

30.11.2015

Ex – post hodnocení (evaluaci) SPL projednal Výkonný výbor MAS dne 1.12.2015

Bc. Václav Hora - předseda

MAS SZK

Sdružení Západní Krušnohoří

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí